

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту
Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

СИЛАБУС
навчальної дисципліни «Соціальна геронтологія»

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	ОК2.18 Соціальна геронтологія
Статус дисципліни	Нормативна
Рівень вищої освіти, форма навчання	Перший (бакалаврський), денна форма
Освітньо-професійна програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Рік навчання, семестр	3-й рік (5 семестр)
Мова викладання	українська
Викладач	Логвиненко Вікторія Михайлівна, к. філос. наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
E-mail	v.logvynenko@ldubgd.edu.ua
Сторінка курсу в ВУ	https://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=3511
Консультації	Згідно з розкладом консультацій кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук

2. Анотація до курсу

Зміст навчальної дисципліни «Соціальна геронтологія» спрямований на ознайомлення здобувачів освіти з основними поняттями, законами, принципами та категоріями соціальної геронтології, розкриття специфіки механізмів старіння, вікових особливостей адаптації організму до середовища, заходів і засобів збільшення тривалості життя. Дослідження наслідків впливу старіння населення на суспільство та індивідів у суспільстві, а також структурні фактори; виявлення особливостей соціальної роботи з людьми похилого віку в різному оточенні. Знання з соціальної геронтології допоможуть здобувачам освіти впевнено вирішувати професійні та суспільні проблеми. Міждисциплінарні зв'язки: Методи та технології соціальної роботи.

3. Мета і завдання курсу

3.1. Метою викладання навчальної дисципліни є розкриття змісту соціальних та особистісних інтересів і потреб осіб похилого та старечого віку та оволодіння технологіями, що сприяють поліпшенню чи відновленню їх здібностей до соціального функціонування.

3.2. Завдання:

- формування знань про особливості біологічної, психологічної та соціальної сутності старіння і старості
- розкриття старіння населення як демографічного процесу та його соціальних наслідків
- аналіз уявлень про старість та ставлення до людей похилого віку, характерних для різних народів та культур
- вивчення соціальних, психологічних і медичних проблем людей похилого та старечого віку
- формування вмінь професійної взаємодії соціальних працівників з людьми похилого віку

3.3. Компетентності:

К Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

- ЗК03 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК04 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК06 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- ЗК07 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК09 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК10 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК11 Вміння виявляти, ставити та вирішувати про
- ЗК13 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
- ЗК14 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- ЗК15 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

Спеціальні (фахові) компетентності:

- ФК 01 Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного)
- ФК 04 Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади
- ФК 09 Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів
- ФК 10 Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення
- ФК 11 Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей
- ФК 15 Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад
- ФК 20 Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту
Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

3.4. Програмні результати навчання:

- РН01 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами
- РН02 Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань
- РН 04 Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми
- РН 09 Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги
- РН 10 Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах
- РН 11 Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин
- РН 12 Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності
- РН 13 Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнта
- РН 14 Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога
- РН 15 Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки
- РН 16 Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу
- РН 17 Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів
- РН 19 Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин
- РН 21 Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень
- РН 22 Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей
- РН 23 Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки

4. Формат і обсяг курсу

Формат курсу	Навчальний матеріал дисципліни структурований і складається з 8 тем, які є логічно завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами, засвоєння яких передбачає проведення 2 контрольних робіт. У процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти також повинні брати активну участь в обговоренні дискусійних питань, вирішувати індивідуально та у групі ситуативні завдання.
Обсяг дисципліни:	4 кредити / 120 академічних годин, з яких: лекцій –16 годин, практичних – 16 годин, самостійної роботи –88 годин.
Форми навчання	лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота (у тому числі виконання здобувачами освіти індивідуальних завдань у позааудиторний

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту
Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

час з подальшою їх перевіркою на семінарських заняттях).

5. Тематика та зміст курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
	усього	у тому числі			
		л	с	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6
5-ий семестр					
Тема 1. Соціальна геронтологія як наука	15	2	2		11
Тема 2. Старість та теорії геронтогенезу	15	2	2		11
Тема 3. Статус людей похилого віку в різних культурно-історичних епохах	15	2	2		11
Тема 4. Ставлення до старості в сучасному суспільстві	15	2	2		11
Тема 5. Фізіологія старіння. Медико-соціальні проблеми людей похилого віку	15	2	2		11
Тема 6. Соціалізація та соціально-психологічна адаптація людей похилого віку	15	2	2		11
Тема 7. Засоби і методи збереження активного довголіття	15	2	2		11
Тема 8. Актуальні проблеми взаємодії соціального працівника з людьми похилого віку	15	2	2		11
Усього годин за семестр	120	16	16		88
Усього годин	120	16	16		88

6. Інформаційний обсяг дисципліни

Тема 1. Соціальна геронтологія як наука. Поняття геронтологія, геріатрія, психogerонтологія, соціальна геронтологія. Соціальна геронтологія: категорії, принципи, завдання. Історія геронтології. Заснування Інституту геронтології та геріатрії Академії Медичних Наук (АМН) СРСР в м. Київ. Основні розділи сучасної геронтології

Тема 2. Старість та теорії геронтогенезу. Поняття про старість і старіння. Основні закономірності процесів старіння. Біосоціальні аспекти старіння та старості. Соціальні наслідки демографічних процесів. Теорії геронтогенезу.

Тема 3. Статус людей похилого віку в різних культурно-історичних епохах. Роль і значення людей похилого віку в різних культурно-історичних епохах. Геронтократія та геронтоцид як основні вектори в сприйнятті людей похилого віку. Соціально-педагогічна цінність досвіду шанобливого ставлення до старості в сучасному суспільстві.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту
Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

Тема 4. Ставлення до старості в сучасному суспільстві. Сприйняття старості в сучасній культурі. Негативні уявлення стосовно труднощів, пов'язаних із поважним віком (самотність, бідність, низька соціальна мобільність, власна неспроможність і потреба в догляді й підтримці). Позитивні стереотипи старості, як уявлення про ідеалізовану старість, що «маскується» під молодість, стереотип: зображення їх як здорових, фінансово незалежних громадян, що не потребують будь-якої сторонньої допомоги.

Тема 5. Фізіологія старіння. Медико-соціальні проблеми людей похилого віку. Основні вікові особливості системи крові, серцево-судинної, дихальної систем, опорно-рухового апарату осіб літнього та старечого віку. Зміни вищих психічних функцій в процесі старіння. Відчуття та сприйняття у людей похилого віку. Особливості пам'яті у людей похилого віку. Вікові зміни загального інтелекту. Здоров'я та типові хвороби людей похилого віку. Вимоги до медико-соціальної роботи з людьми похилого віку. Хоспісна допомога

Тема 6. Соціалізація та соціально-психологічна адаптація людей похилого віку. Соціалізація і фактори соціальної адаптації особистості в похилому віці. Ціннісні орієнтації в осіб похилого віку. Кризи похилого віку. Підвищення рівня соціально-психологічної адаптації людей похилого віку.

Тема 7. Засоби і методи збереження активного довголіття. Раціональне харчування як запорука довголіття. Значення основних харчових інгредієнтів для збереження молодості і здоров'я. Значення вітамінів для збереження молодості і здоров'я. Значення основних мікроелементів для організму. Рух як запорука довголіття. Стан психіки і здоров'я

Тема 8. Актуальні проблеми взаємодії соціального працівника з людьми похилого віку. Суть і завдання та зміст соціальної роботи з людьми похилого віку. Технології соціальної роботи з людьми похилого віку: комунікативні; виконання конкретних соціально-організованих дій по відношенню до людини похилого віку; визначення потреб в одержанні матеріальної, натуральної, побутової допомоги та послуг цією категорією населення; соціального супроводу; соціальної адаптації та реабілітації; психотехнології.

7. Завдання для самостійного опрацювання

З метою закріплення отриманих практичних навиків, здобувачі освіти виконують індивідуальні завдання. Тематика індивідуальних завдань відображені у електронному освітньому середовищі «Віртуальний університет». Індивідуальне завдання – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань студентами у процесі навчання. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладача.

8. Методи навчання

Основні форми організації навчання: лекції, семінарські заняття із поточним контролем, виконання індивідуальних завдань, тематична контрольна робота, консультації.

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні, наочні і практичні (аспект передачі і сприймання навчальної інформації); індуктивні та дедуктивні (логічний аспект); репродуктивні та проблемно-пошукові (аспект мислення); самостійної діяльності (аспект управління умінням).
2. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: усний, письмовий, тестовий.
3. Логічні методи навчання – моделювання, абстрагування, аналізу і синтезу, формалізації, індуктивний, дедуктивний.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту
Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Технічне й програмне забезпечення: комп'ютери на базі процесорів Intel Pentium Gold G5400, компоненти програмного забезпечення MS Office 365 (Teams, PowerPoint, Word, Excel,), електронне освітнє середовище «Віртуальний університет» (на базі платформи Moodle).

Обладнання: крісло колісне інвалідне.

9. Критерії оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_ldu_bzhd_nova_redakciya_10.2020.pdf та «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/polozh_ldubzhd_poryadok_ocinyuvannya_.pdf.

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має за мету перевірку засвоєння здобувачами вищої освіти знань з соціальної геронтології. Для поточного контролю якості знань здобувачів вищої освіти використовуються такі форми: усні опитування та індивідуальні відповіді на семінарських заняттях; тестування за окремими темами курсу; підготовка презентаційних доповідей до семінарських занять.

Оцінювання результатів поточного контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються викладачем при виставленні підсумкової оцінки за диференційований залік та екзамен.

Вид робіт	Формат проведення та критерії оцінювання
Тестові завдання	З метою самоконтролю засвоєних знань, курсом передбачено проходження 2 тестових завдань до тем в електронному курсі «Віртуального університету». За виконання кожного тесту можна отримати 4 бали.
Контрольна робота	Курсом передбачено виконання 2-х контрольних робіт. Типові завдання та критерії оцінювання наведені у електронному курсі «Віртуального університету». За виконання кожної контрольної роботи можна отримати до 5 балів.
Робота на семінарському занятті; самостійна робота	Оцінювання здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою, відповідно до Додатку Б «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД». За роботу на 8 семінарських заняттях можна отримати до 32 балів.

Підсумковий контроль

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену з використанням електронного навчального середовища «Віртуальний університет».

Допуск до семестрового контролю здійснюється за умови виконання здобувачем двох контрольних робіт у середовищі «Віртуальний університет».

Семестровий контроль (екзамен) проводиться у формі тестування в електронному навчальному середовищі Віртуальний університет (50 тестових завдань закритого типу з вибором однієї правильної відповіді). На виконання відводиться 50 хв. (1x50).

**Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту
Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук**

Підсумкова семестрова оцінка обчислюється як сума балів поточного та підсумкового контролю за 100-бальною шкалою і переводяться в національну (чотирибальну) шкалу (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”, для заліків – “зараховано”, “не зараховано”).

Підсумкова семестрова оцінка			
Поточний контроль (50 балів)			Семестровий контроль (екзамен) (50 балів)
Семінарські заняття (32 бали)	Контрольна робота (10 балів)	Тестові завдання до тем (8 балів)	
8x4 балів	2 КРx5 балів		

Підсумкові оцінки виставляються та вносяться до екзаменаційної відомості в національній, 100-бальній шкалі та шкалі ЄКТС відповідно до співвідношень, поданих у наступній таблиці.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
91 – 100	A	відмінно	зараховано
81-90	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
36-50	FX	незадовільно	не зараховано
0-35	F		

10. Політика курсу

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної культури ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_ta_korpo.pdf

Академічні очікування від здобувачів – своєчасне виконання завдань, передбачених силабусом дисципліни; обов’язкове відвідування і виконання практичних занять та завдань самостійної роботи.

Політика щодо термінів виконання завдань та ліквідації академічної заборгованості: терміни виконання завдань вказуються у електронному курсі «Віртуального університету». Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня проведення підсумкового контролю (відповідно до розкладу).

Недопущені до підсумкового контролю здобувачі освіти здійснюють Perezдачу в терміни, відведені для усунення академічної заборгованості у два етапи:

- заборгованість із поточного контролю;
- заборгованість із підсумкового контролю.

Ліквідація заборгованості поточного контролю відбувається шляхом проходження тестових завдань та виконання контрольних робіт згідно із тематичним планом курсу. Ліквідація заборгованості з підсумкового контролю організовується в форматі Perezдачі екзамену.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту
Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

Дотримання принципів академічної доброчесності: роботи (завдання) виконуються здобувачами самостійно, ідеї та ініціативи інших авторів використовуються лише при належно оформленому цитуванні.

Поведінка в аудиторії – неприпустимо запізнення та користування телефоном на заняттях, за винятком виконання громіздких обчислень та використанні додаткових програм в освітніх цілях; повага до думки інших колег; дотримання норм культури мовлення та ін.

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

1. **Гакман А.** Оздоровчо-рекреаційна рухова активність у похилому віці: монографія. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 360 с.
2. **Малахова Ж.Д., Лисенко В.І.** Соціальна геронтологія: підручник. Херсон: Олді-Плюс, 2021. 194 с.
3. **Система соціальної допомоги** людям похилого віку : навч. посіб. / [уклад.: Я. М. Раєвська, Л. П. Мельник, Ж. В. Мельник] ; Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка. - Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2019. 187 с
4. **Соціальна геронтологія** : навч. посіб. / [уклад. І. В. Ковальчук] ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2021. 263 с.

11.2. Додаткова:

1. **Андрєєва О., Гакман А.** Вплив способу життя на показники психоемоційного стану осіб похилого віку. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2022. № 3. С. 32-36.
2. **Барна О.М.** Антиейджинг: чи існує молекула довголіття? . Мистецтво лікування. 2021. № 8 (184). С. 47 – 52.
3. **Голова Н.** Соціальні моделі обслуговування геронтологічної групи населення в Україні. Social work and education. 2020. Vol. 7, no. 2. С. 170-177.
4. **Джуган В. В., Джуган Р. І.** Дефініція поняття «люди похилого віку», як категорії соціальної роботи. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2022. Вип. 1. С. 77-80.
5. Збірник державних стандартів соціальних послуг: навчальний посібник / [Упоряд.: Е.І. Костишин, В.М. Логвиненко, В.В. Лис, М.Я. Нагірняк, Цюприк А.Я.]. Львів : ЛДУ БЖД. 2022. 537 с.
6. **Лич О.М.** Тренінгові технології у роботі з людьми похилого віку. Актуальні проблеми психології. Загальна психологія. Історія психології. Етнічна психологія: зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. Київ–Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2020. Т. 9. Вип. 13. С. 519–530.
7. **Фролова Н. В., Четверик-Бурчак А. Г.** Характер змін особистісних властивостей осіб похилого віку в посттрудова період. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Педагогіка і психологія. 2022. № 1. С. 67-74.
8. **Affleck M.** People Learning and Development. 2021. Open Textbook Library. URL: <https://open.umn.edu/opentextbooks/textbooks/people-learning-and-development>
9. **Matskevich Y., Lohvynenko V., Domaniuk O., Vorona V.** The modern concept of adult education in Ukraine. Conhecimento & Diversidade, Niterói, 2023, v. 15, n. 40. P. 571-590.

11.3. Інформаційні ресурси:

1. **Віртуальний університет ЛДУБЖД.** [Електронний ресурс]. Доступний з: <http://virt.ldubgd.edu.ua/>
1. **Інститут геронтології ім. Д. Чеботарьова НАМН України.** Веб-сайт. [Електронний ресурс]. Доступний з: <https://www.geront.kiev.ua/>

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту
Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

2. **Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.** [Електронний ресурс].
Доступний з: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. **Open Textbook Library.** Available at: <https://open.umn.edu/opentextbooks/>

Розглянуто на засіданні кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
протокол від «28» серпня 2023 р. № 1

РОЗРОБНИК

Доцент кафедри соціальної роботи,
управління та суспільних наук
кандидат філософських наук, доцент

Вікторія ЛОГВИНЕНКО

«28» серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри соціальної роботи,
управління та суспільних наук, доктор
педагогічних наук, доцент

Андрій ЦЮПРИК

«28» серпня 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Соціальна робота»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
кандидат історичних наук, доцент

Емілія КОСТИШИН

«28» серпня 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника навчально-наукового
інституту психології та соціального захисту,
кандидат педагогічних наук

Ірина БАБІЙ

«28» серпня 2023 р.

Дата актуалізації*					
Підпис					
Ім'я, прізвище завідувача кафедри					